

ANALÝZA

12. 1. 2022

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2021 a v roce 2021

Ve 4. čtvrtletí 2021 vzrostly spotřebitelské ceny proti 3. čtvrtletí 2021 o 1,6 %. V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2021 o 6,1 %, což je o 2,0 procentního bodu více než ve 3. čtvrtletí 2021.

Mezičtvrtletní vývoj spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2021 ovlivnilo zejména zvýšení cen v oddílech odívání a obuv, doprava. V oddíle odívání a obuv byly ceny oděvů a obuvi shodně vyšší o 8,0 %. V oddíle doprava byly ceny pohonných hmot a olejů vyšší o 8,8 % a automobilů o 3,8 %. Ceny dopravních služeb vzrostly o 1,5 %. V oddíle bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu o 0,9 %. Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) se zvýšilo o 6,3 %. Ceny vodného a stočného zůstaly nezměněny, ceny elektřiny klesly o 8,1 % a zemního plynu o 4,4 %. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje se zvýšily ceny pekárenských výrobků a obilovin o 2,1 %, ceny olejů a tuků o 8,1 %, ceny ve skupině mléko, sýry, vejce o 1,2 %, ceny cukru o 6,6 %. Ceny zeleniny byly nižší o 1,0 %, z toho brambor o 12,5 %. Ceny ovoce klesly o 4,1 %. Průměrná meziměsíční změna úhrnného indexu spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2021 byla 0,5 %, ve 3. čtvrtletí 2021 to bylo 0,6 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

ODDÍL	2020	2021			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	99,6	101,4	101,0	102,0	101,6
Potraviny a nealkoholické nápoje	99,2	102,1	100,3	99,8	100,1
Alkoholické nápoje, tabák	100,0	103,7	102,1	100,6	101,1
Odívání a obuv	103,1	99,3	102,4	102,8	107,7
Bydlení, voda, energie, paliva	99,7	100,7	100,8	102,4	101,6
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,5	99,9	101,2	102,0	102,8
Zdraví	99,7	100,9	101,5	101,0	100,4
Doprava	100,7	102,0	103,1	102,8	104,6
Pošty a telekomunikace	99,9	99,8	100,0	99,7	100,1
Rekreace a kultura	96,3	102,0	99,2	105,9	98,2
Vzdělávání	101,8	100,1	100,1	100,4	100,9
Stravování a ubytování	100,6	100,5	100,6	102,8	102,7
Ostatní zboží a služby	100,4	101,2	100,6	101,3	101,4

Oddělení informačních služeb – ústředí

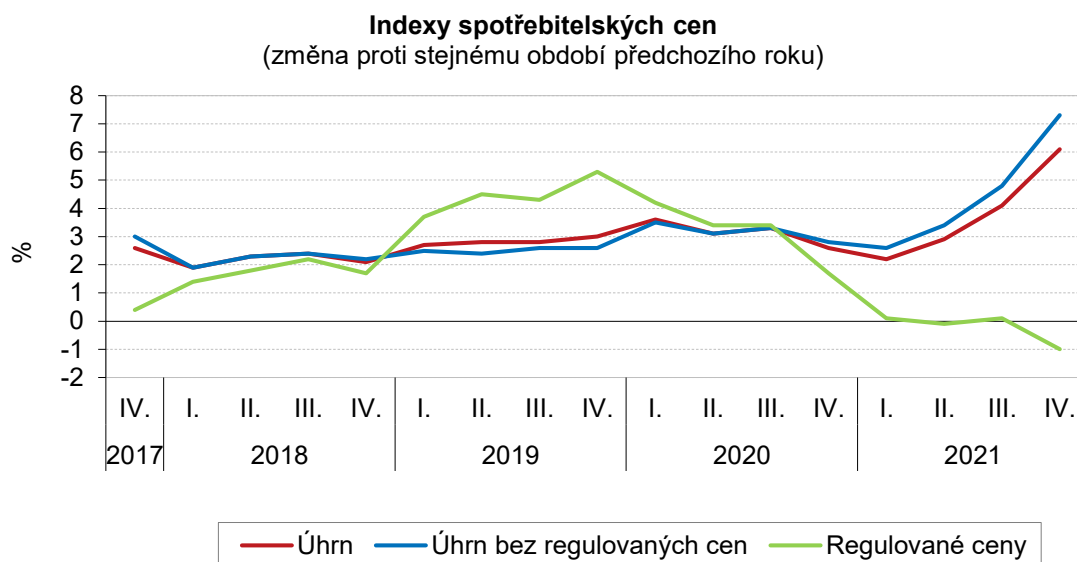
Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve **4. čtvrtletí 2021** proti **4. čtvrtletí 2020** o 6,1 %, tedy o 2,0 procentního bodu více než ve 3. čtvrtletí 2021. Tento vývoj ovlivnilo zejména zrychlení cenového růstu v oddílech bydlení a doprava. V menší míře měl vliv na toto zrychlení cenový vývoj ve většině oddílů spotřebního koše.

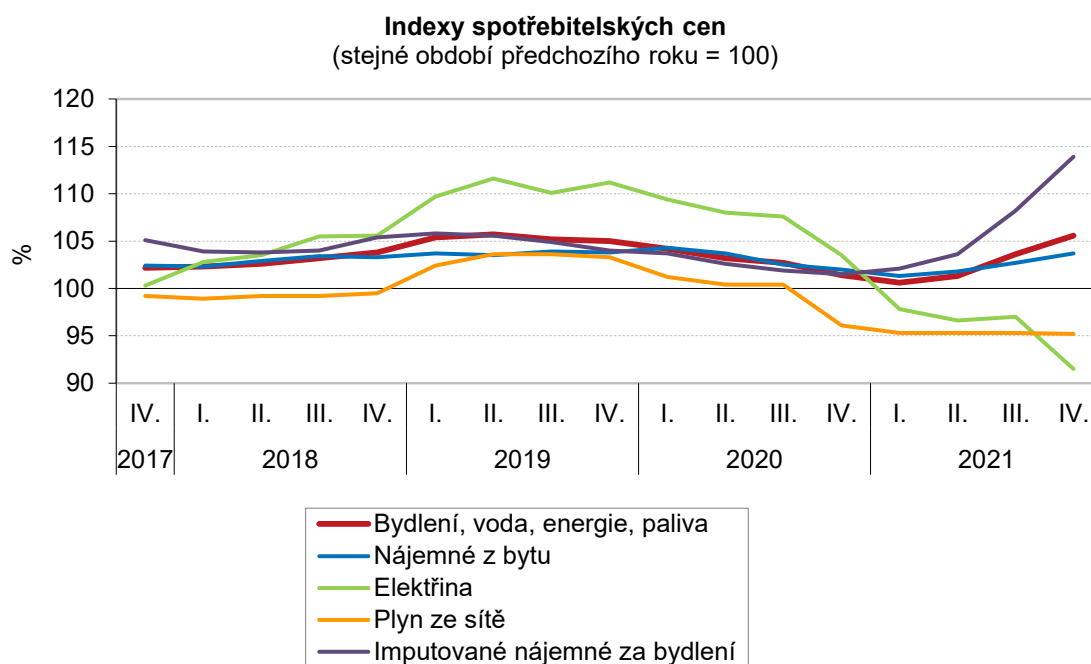
Opakně, tj. na pomalejší zvyšování cen, působil cenový vývoj v oddíle vzdělávání.

Změny ve vývoji cen ve 4. čtvrtletí 2021 se promítly do zrychlení meziročního růstu tržních cen na 7,3 % (ve 3. čtvrtletí 2021 růst o 4,8 %). Regulované ceny přešly v pokles o 1,0 % ve 4. čtvrtletí 2021 z růstu o 0,1 % ve 3. čtvrtletí 2021.

ANALÝZA

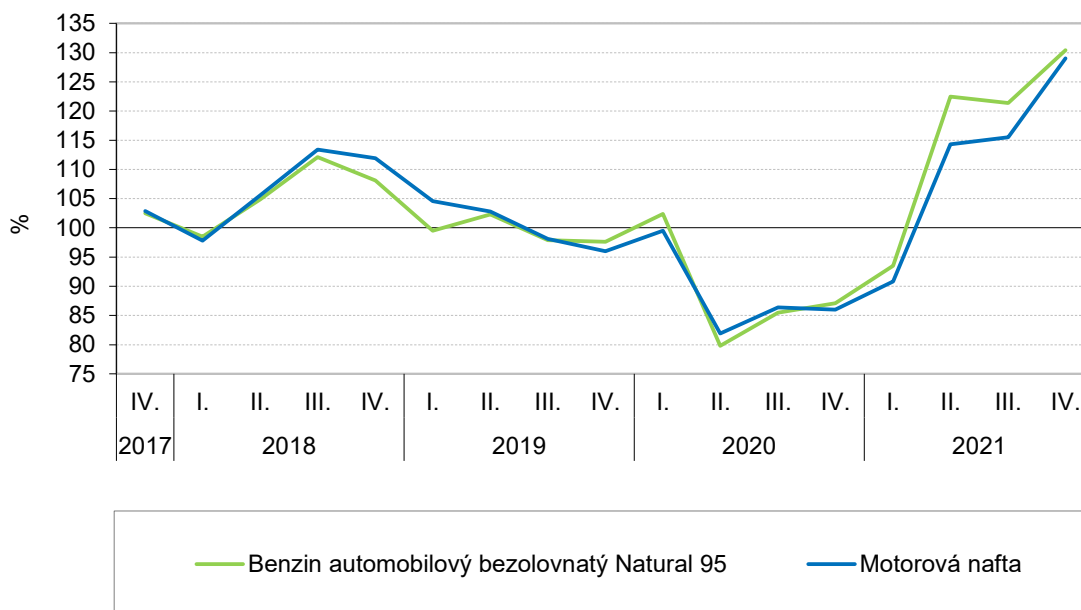
Vliv na zrychlení růstu cenové hladiny měly především ceny v oddíle **bydlení**, kde se zvýšily ceny nájemného z bytu o 3,7 %, vodného o 5,5 %, stočného o 5,5 %. Ceny tepla a teplé vody se zvýšily o 0,9 %. Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) bylo vyšší o 13,9 % (ve 3. čtvrtletí o 8,2 %). Ceny elektřiny klesly o 8,5 % a ceny zemního plynu o 4,8 %.

ANALÝZA

V oddíle **doprava** se zvýšily ceny pohonných hmot a olejů o 29,6 % (ve 3. čtvrtletí nárůst o 19,3 %). Cena benzínu Natural 95 byla v prosinci 36,33 Kč/litr a cena nafty 35,38 Kč/litr. Ceny automobilů vzrostly o 7,9 % (ve 3. čtvrtletí růst o 5,6 %).

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku =100)

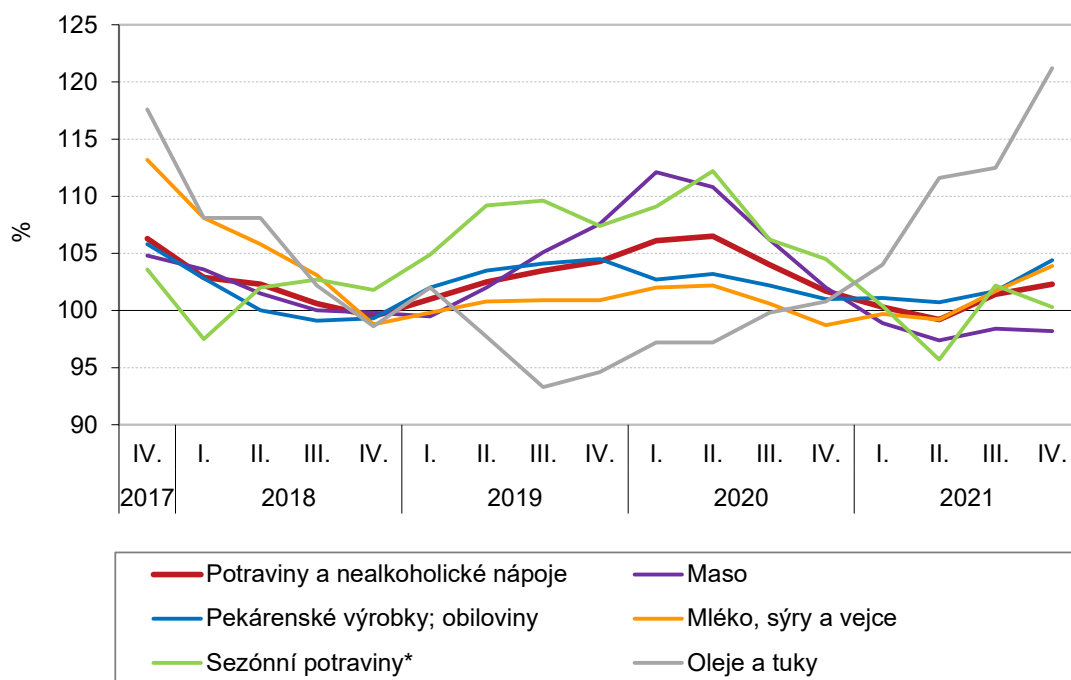

ANALÝZA

V oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** se ceny ve skupině mléko, sýry, vejce ve 4. čtvrtletí meziročně zvýšily o 3,9 %, z toho ceny polotučného trvanlivého mléka se zvýšily o 13,3 %. Ceny jogurtů meziročně vzrostly o 2,3 %, sýrů a tvarohů o 2,4 %, vajec o 2,7 %, cukru o 13,4 %, zeleniny o 3,4 % (z toho ceny brambor o 6,2 %), ryb o 2,6 %, nealkoholických nápojů o 1,6 % (z toho ceny kávy o 4,9 %), olejů a tuků o 21,2 % (z toho ceny másla o 22,3 %), chleba o 4,7 % a ceny mouky a jiných obilovin byly vyšší o 13,5 %.

Ceny masa se snížily o 1,8 %, z toho ceny vepřového masa byly nižší o 10,2 %, ceny uzenin o 1,5 %. Ceny ovoce se snížily o 3,6 %.

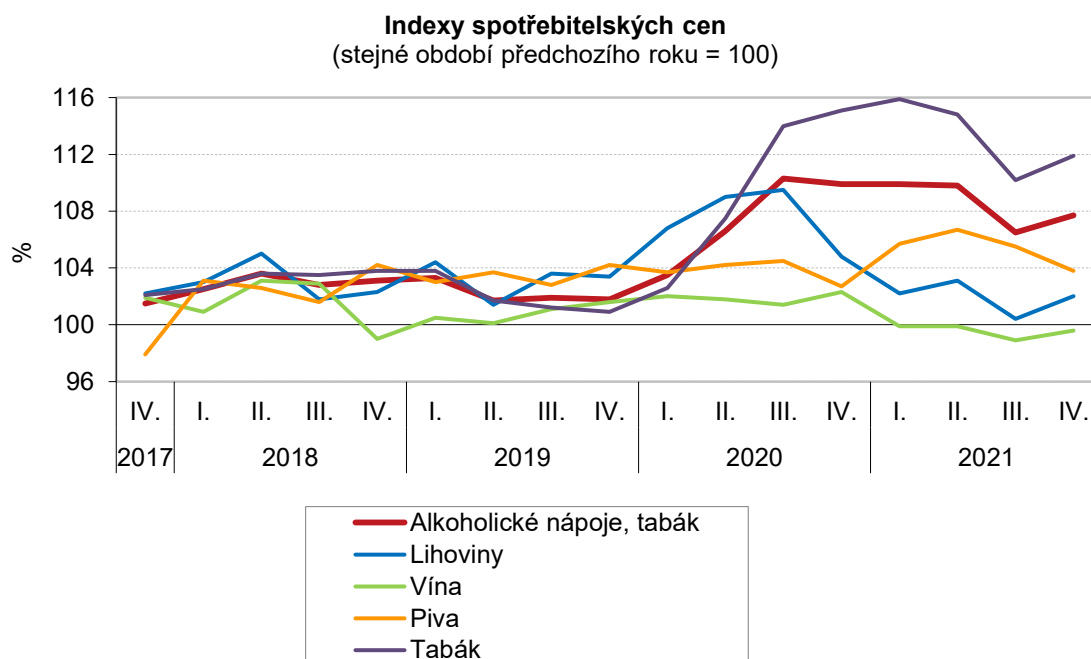
Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

* Sezónní potraviny zahrnují ryby a mořské plody, ovoce a zeleninu.

ANALÝZA

V oddíle **alkoholické nápoje, tabák** se zvýšily ceny tabákových výrobků o 11,9 %. Ceny lihovin vzrostly o 2,0 % a piva o 3,8 %. Ceny vína klesly o 0,4 %.

V oddíle **stravování a ubytování** se zvýšily ceny stravovacích služeb o 7,3 % a ceny ubytovacích služeb o 3,6 %.

V oddíle **ostatní zboží a služby** byly vyšší ceny finančních služeb o 8,1 %. Ceny zboží a služeb pro osobní péči vzrostly o 3,1 %.

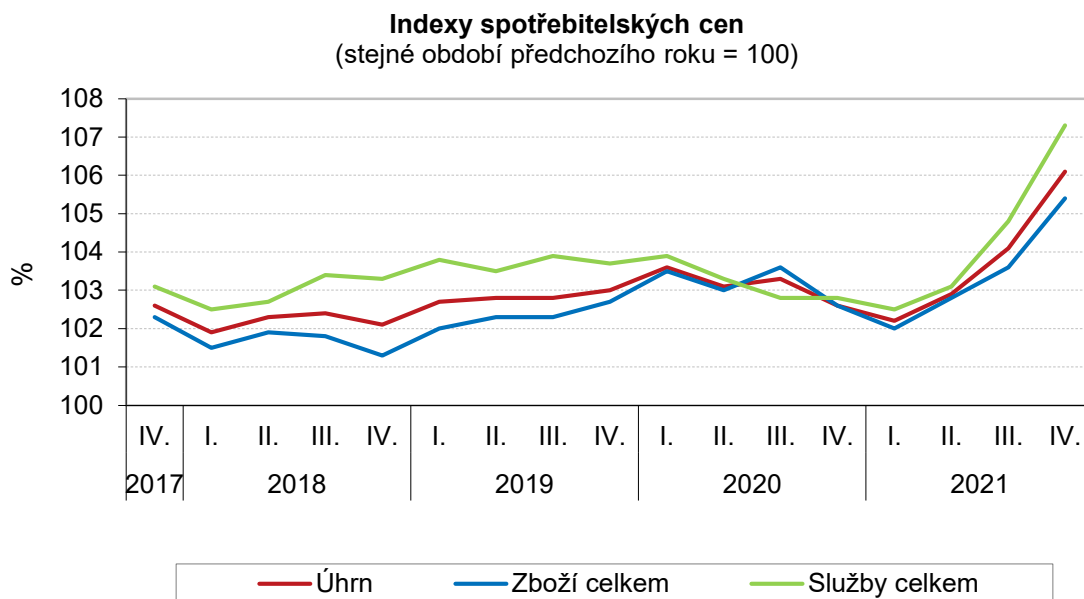
V oddíle **rekreace a kultura** vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 3,2 % a rekreačních a kulturních služeb o 4,5 %.

V oddíle **odívání a obuv** vzrostly ceny oděvů o 13,3 % a obuvi o 12,6 %.

V oddíle **bytové vybavení, zařízení domácnosti** se zvýšily ceny nábytku a bytového zařízení o 9,9 %. Ceny spotřebního zboží pro domácnost klesly o 1,0 %.

ANALÝZA

Výše uvedené pohyby spotřebitelských cen se projevily v růstu cen **zboží úhrnem** o 5,4 % a cen **služeb** o 7,3 %.

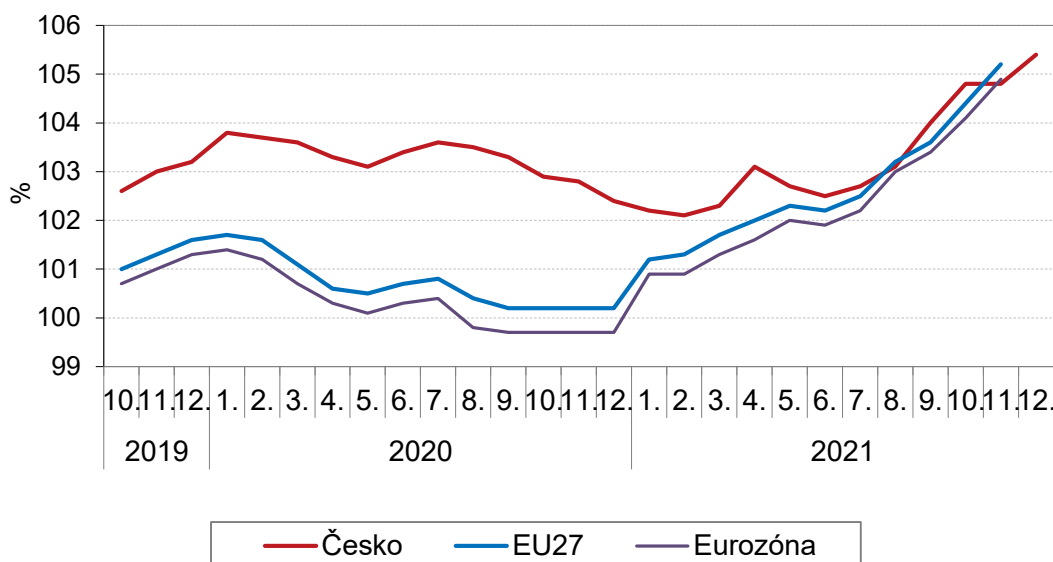

ANALÝZA

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)¹⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v prosinci HICP v Česku **meziměsíčně** o 0,3 % a **meziročně** o 5,4 %. **Podle bleskových odhadů** Eurostatu byla **meziroční** změna HICP v **prosinci 2021** za Eurozónu 5,0 % (v listopadu 4,9 %), na Slovensku 5,1 % a v Německu 5,7 %. Podle předběžných údajů Eurostatu byla **meziroční** změna HICP **27 členských zemí EU v listopadu** 5,2 %, což bylo o 0,8 procentního bodu více než v říjnu. Nejvíce ceny v listopadu meziročně vzrostly v Litvě (o 9,3 %) a nejméně na Maltě (o 2,4 %).

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

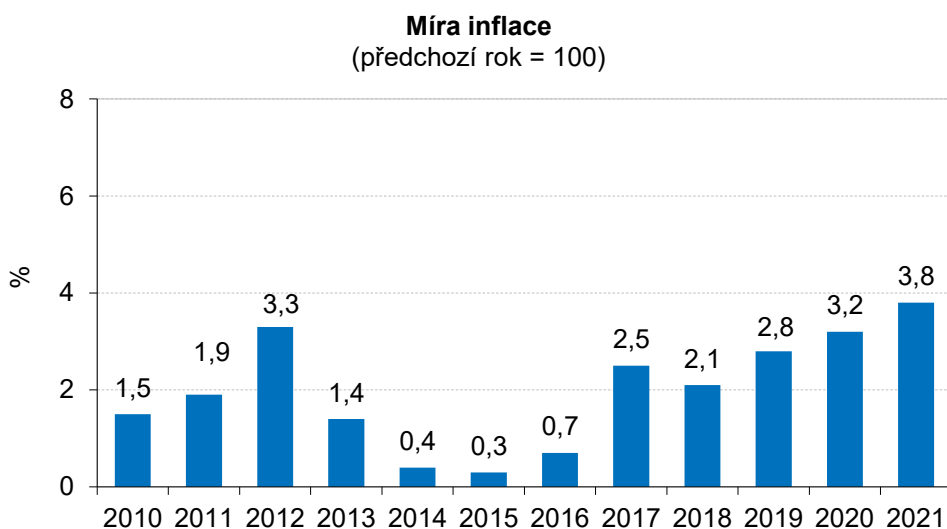
¹⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

ANALÝZA

Vývoj indexu spotřebitelských cen v roce 2021

Průměrná míra inflace v roce 2021 dosáhla 3,8 %, což bylo o 0,6 procentního bodu více než v roce 2020. V průběhu celého roku se meziroční tempo růstu v jednotlivých čtvrtletích postupně zvyšovalo (z 2,2 % v 1. čtvrtletí na 6,1 % ve 4. čtvrtletí). Vývoj inflace v roce 2021 ovlivnil zejména růst cen v oddílech doprava, bydlení, alkoholické nápoje, tabák. V menší míře na zvyšování inflace působil též růst cen ve většině ostatních oddílů.

Vývoj cen v jednotlivých oddílech spotřebního koše se projevil zvýšením cen zboží úhrnem o 3,5 % a služeb o 4,4 %.

ANALÝZA

Podíl jednotlivých oddílů spotřebního koše na celkové úrovni cenové hladiny v roce 2021 ilustruje rozklad úhrnného přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2021 v procentních bodech

ODDÍL	
ÚHRN	3,8
Potraviny a nealkoholické nápoje	0,1
Alkoholické nápoje, tabák	0,7
Odívání a obuv	0,3
Bydlení, voda, energie, paliva	0,7
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	0,2
Zdraví	0,1
Doprava	0,9
Pošty a telekomunikace	0
Rekreace a kultura	0,3
Vzdělávání	0
Stravování a ubytování	0,3
Ostatní zboží a služby	0,2

V oddíle **doprava** došlo k růstu cen pohonných hmot a olejů o 14,6 %. Ceny automobilů vzrostly o 7,3 % a dopravních služeb o 2,4 %.

V oddíle **bydlení** se zvýšily ceny nájemného z bytu o 2,4 %, vodného o 4,3 %, stočného o 4,4 % a tepla a teplé vody o 0,2 %. Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) se zvýšilo o 7,0 %. Ceny elektřiny byly nižší o 4,3 % a zemního plynu o 4,7 %.

Růst cen v oddíle **alkoholické nápoje, tabák** nastal v důsledku zvýšení cen tabákových výrobků o 13,1 %, lihovin o 1,9 %, piva o 5,4 %. Ceny vína klesly o 0,4 %.

V oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** vzrostly ceny pekárenských výrobků a obilovin o 1,9 %, z toho ceny chleba o 1,6 %. Ceny sýrů a tvarohů byly vyšší o 1,7 %, polotučného trvanlivého mléka o 0,4 %, jogurtů o 0,9 %, másla o 6,7 %. Ceny cukru vzrostly o 4,3 %, nealkoholických nápojů o 1,0 %, z toho ceny kávy o 2,8 %. Ceny ovoce se snížily o 1,4 % a zeleniny o 0,2 %, z toho ceny brambor klesly o 11,1 %. Ceny masa byly nižší o 1,8 %, z toho ceny vepřového masa o 8,9 % a uzenin o 0,8 %. Ceny vajec klesly o 0,1 %.

V oddíle **odívání a obuv** se zvýšily ceny oděvů o 6,6 % a ceny obuvi o 7,1 %.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

V oddíle **bytové vybavení, zařízení domácnosti** byly vyšší ceny nábytku a bytového zařízení o 6,2 %. Ceny spotřebního zboží pro domácnost se snížily o 0,7 %.

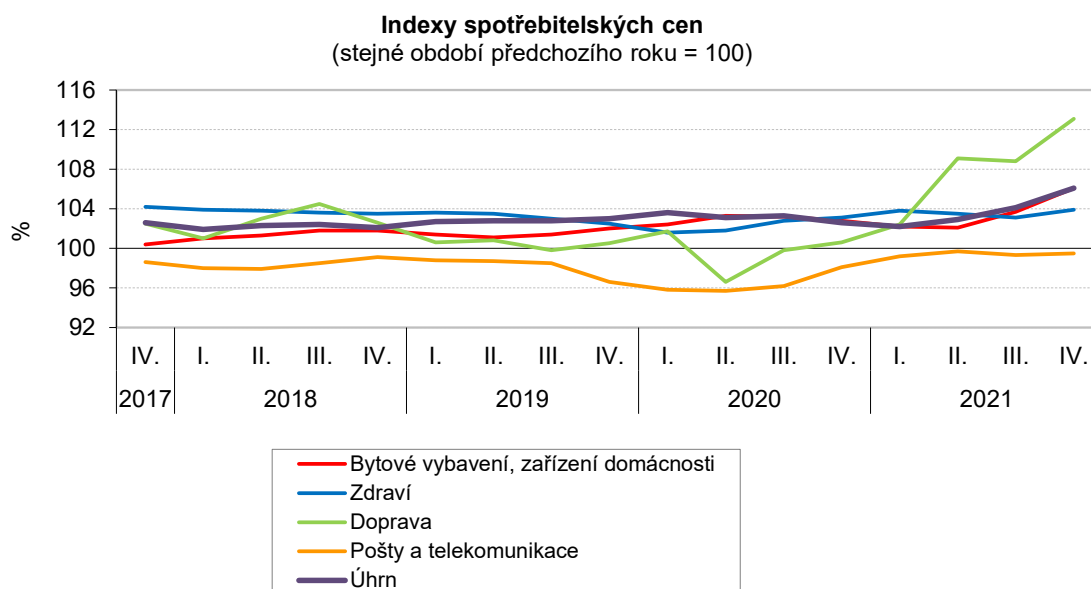
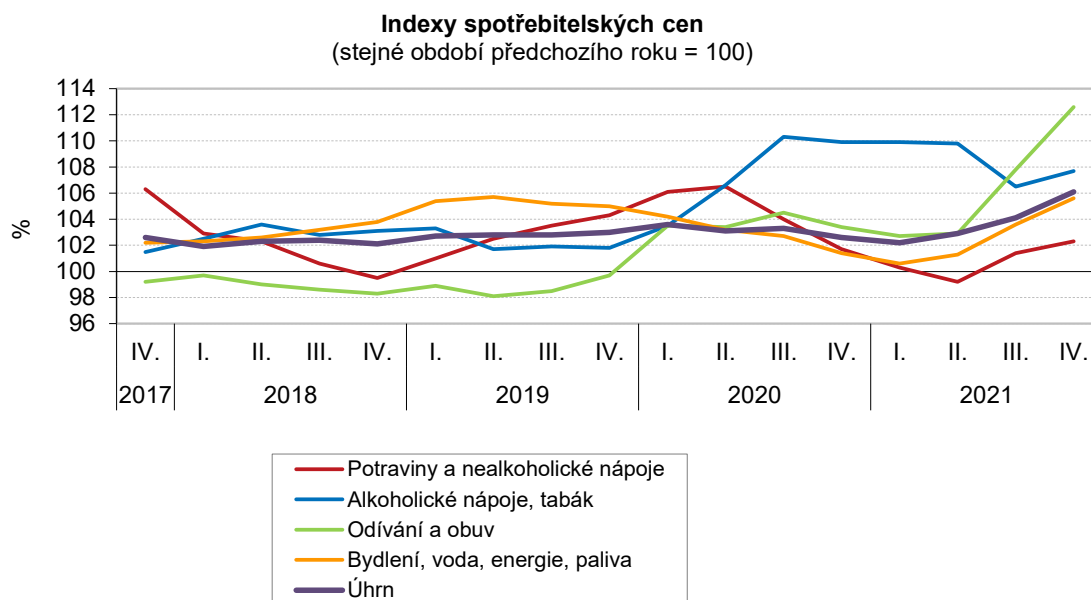
V oddíle **rekreace a kultura** vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 2,5 % a rekreačních a kulturních služeb o 3,0 %.

Na zvýšení cen v oddíle **stravování a ubytování** měly vliv především stravovací služby, jejichž ceny byly vyšší o 4,8 %. Ceny ubytovacích služeb vzrostly o 0,9 %.

Oddíl **ostatní zboží a služby** zahrnuje různorodé položky, ze kterých se zvýšily zejména ceny zboží a služeb pro osobní péči o 2,0 % a ceny pojištění o 3,0 %. Ceny finančních služeb vzrostly o 7,8 %.

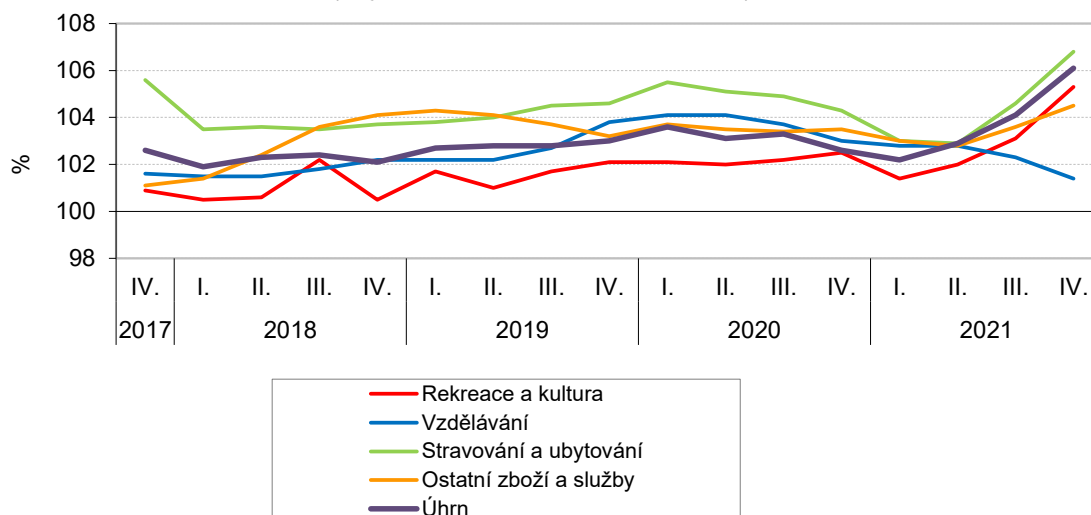
ANALÝZA

Vývoj indexu spotřebitelských cen v členění dle oddílů ECOICOP

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2021 a v roce 2021

ECOICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2018 v ‰	2020	2021								
			stejně období předchozího roku = 100									
			4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok	
E00	Úhrn	1000,0	102,6	102,2	102,9	104,1	105,8	106,0	106,6	106,1	103,8	
	v tom :											
E01	potraviny a nealkoholické nápoje	177,2	101,7	100,3	99,2	101,4	100,9	102,0	104,1	102,3	100,8	
	z toho:											
E01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	28,3	101,0	101,1	100,7	101,7	102,6	103,9	106,6	104,4	101,9	
E01.12	maso	42,3	102,0	98,9	97,4	98,4	97,1	99,3	98,2	98,2	98,2	
E02	alkoholické nápoje, tabák	87,0	109,9	109,9	109,8	106,5	108,6	107,9	106,7	107,7	108,4	
E03	odívání a obuv	41,6	103,4	102,7	102,9	107,8	110,5	112,4	115,0	112,6	106,5	
E04	bydlení, voda, energie, paliva	251,4	101,4	100,6	101,3	103,6	107,4	104,7	104,8	105,6	102,8	
	z toho:											
E04.1	nájemné z bytu	36,3	102,0	101,3	101,8	102,7	103,5	103,7	103,9	103,7	102,4	
E04.2	Imputované nájemné za bydlení (náklady vlastnického bydlení)	106,1	101,5	102,1	103,6	108,2	112,8	114,3	114,7	113,9	107,0	
E04.510	elektřina	38,5	103,5	97,8	96,6	97,0	103,1	86,4	85,0	91,5	95,7	
E04.521	zemní plyn	21,8	96,1	95,3	95,3	95,3	102,6	90,8	92,1	95,2	95,3	
E05	bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	56,6	102,8	102,2	102,1	103,7	104,5	106,7	107,1	106,1	103,5	
E06	zdraví	24,5	103,1	103,8	103,5	103,1	103,3	103,8	104,5	103,9	103,6	
E07	doprava	115,1	100,6	102,4	109,1	108,8	111,6	113,5	114,1	113,1	108,4	
	z toho:											
E07.22	pohonné hmoty a oleje pro osobní dopravní prostředky	34,3	86,9	92,7	119,5	119,3	126,8	132,8	129,2	129,6	114,6	
E08	pošty a telekomunikace	28,8	98,1	99,2	99,7	99,3	99,2	99,6	99,8	99,5	99,4	
E09	rekreace a kultura	85,3	102,5	101,4	102,0	103,1	104,6	105,4	105,9	105,3	103,0	
	z toho:											
E09.60	dovolená s komplexními službami	19,2	105,0	103,3	101,8	101,9	102,7	103,4	103,6	103,2	102,5	
E10	vzdělávání	5,6	103,0	102,8	102,8	102,3	101,5	101,4	101,4	101,4	102,3	
E11	stravování a ubytování	63,5	104,3	103,0	102,9	104,6	105,7	107,1	107,6	106,8	104,3	
E12	ostatní zboží a služby	63,4	103,5	103,0	102,8	103,6	103,7	104,7	105,2	104,5	103,5	

Zpracovali: pracovníci Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

 Kontaktní osoba:
 Ing. Jiří Trexler
 Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ
 E-mail: jiri.trexler@czso.cz
 Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

 Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz